

LAUSUNTO

Hallintovaliokunta

Viite Selviämisasematoiminnan ja muun akuutin päihdehuollon kehittäminen, HE 90/2005 vp - EV 94/2006 vp.

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN LAUSUNTO

Viitaten eduskunnan lausumaan (HE 90/2005 vp. – EK 94/2006 vp.) annettuun vastaukseen (Hallituksen vuosikertomus 2019, Valtioneuvoston julkaisuja 2020:5) sosiaali- ja terveysministeriö toteaa lausuntonaan seuraavan:

Terveysdenhuoltolain (1326/2010) 50 §:ssä säädetään kiireellisestä hoitoon pääsystä, joka koskee myös päihdehoitoa. Terveysdenhuoltolain 28 §:ssä säädetään terveydenhuollon päihdetyöstä. Sosiaalihuoltolain (1301/2014) 24 §:ssä säädetään sosiaalihuollon päihdetyöstä ja 29 a §:ssä sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisistä palveluista.

Vuonna 2017 päivitetyn päivystystoimintaa ohjaavan STM:n asetuksen kiireellisen hoidon perusteista ja päivystyksen erikoisalakohtaisista edellytyksistä (853/2017, nk. päivystysasetus) 14 §:ssä todetaan, että päivystysyksikköön hakeutuneen tai sinne tuodun päihtyneen henkilön hoidon tarve on arvioitava päivystysyksikössä. Päihtymys ei saa estää henkilön hoidon ja seurannan järjestämistä. Päihtyneen henkilön kiireellisen hoidon ja seurannan yhteydessä on arvioitava potilaan päihdepalvelujen tarve tarvittaessa yhteistyössä sosiaalihuollon laillistetun ammattihenkilön kanssa jatkohoidon turvaamiseksi. Päivystyksessä on huomioitava yhteistoiminta päihdehuoltolain (41/1986) 9 §:ssä säädetyn mukaisesti.

Lisäksi päivystysasetuksen 12 §:n mukaan osana sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistä päivystystä päivystysyksikössä on järjestettävä mielenterveys- ja päihdetyön päivystystä turvaamaan ja edistämään mielenterveys- ja päihdeasiakkaiden yhdenvertaista hoitoon ja palveluihin pääsyä. Jos henkilö ei tarvitse kiireellistä psykiatrian erikoisalojen hoitoa eikä päihdehoitoa, mielenterveys- ja päihdetyön päivystyksessä arvioidaan sinne hakeutuneen henkilön mielenterveys- ja päihdepalvelujen tarve, ohjataan hänet tarvetta vastaavaan palveluun ja varmistetaan ohjauksen onnistuminen. Tarvittaessa palvelutarpeen arviointi toteutetaan yhteistyössä sosiaalihuollon laillistetun ammattihenkilön kanssa.

Palvelujärjestelmän kehittäminen on käynnissä. Hallitusohjelmaan perustuen kuntien järjestämisvastuulla nyt olevat sosiaali- ja terveyspalvelut on vuoden 2023 alusta lukien tarkoitus siirtää perustettavien itsehallinnollisten sote-maakuntien tehtäväksi. Toimeenpanoon ryhdytään, kun lait on hyväksytty.